

FRANK HERBERT
BOŽSKÝ IMPERÁTOR
DUNN

FRANK HERBERT

BOŽSKÝ IMPERÁTOR

DUNY

Z angličtiny preložila

Marína Gálisová

premedia

Frank Herbert: Božský imperátor Duny
Prvé vydanie

Copyright © 1981 by Frank Herbert
All rights reserved

Translation © Marína Gálisová, 2021
Slovak edition © Vydavateľstvo Premedia, 2021
ISBN 978-80-8159-983-5

Úryvok z prejavu Hadi Benottovej pri prezentácii archívu objaveného v Dár-es-Baláte na planéte Rakis:

Dnes ráno vám s nesmiernym potešením oznamujem, že sa nám podarilo objaviť úžasný archív, ktorý okrem iného obsahuje monumentálnu zbierku rukopisov na riduliánskom krištálovom papieri, a zároveň s nemenšou hrdosťou pripájam naše argumenty v prospech autenticity týchto objavov, aby som vám vysvetlila, prečo sme hlboko presvedčení, že sme objavili pôvodné denníky Leta II., Božského imperátora.

Najprv dovoľte, aby som vám pripomenula klenot z objavenej histórie, ktorý všetci poznáme pod názvom *Ukradnuté denníky*. Tieto vzácne zväzky nám v priebehu storočí neoceniteľne pomohli porozumieť našim predkom. Ako všetci viete, obsah *Ukradnutých denníkov* rozlúštila Vesmírna gilda a metódu gildového kľúča sme použili aj my, keď sme vypracúvali preklad týchto novoobjavených zväzkov. Nikto nepopiera autenticitu gildového kľúča a tieto zväzky dokáže dešifrovať len on.

Po druhé, tieto zväzky vytlačil ixiánsky diktateľ starobylej výroby. *Ukradnuté denníky* jasne dokazujú, že práve toto bola metóda, ktorou Leto II. zaznamenával svoje historické postrehy.

Po tretie – a toto je podľa nás rovnako dôležité ako objav –, je tu samotný archív. Schránka týchto denníkov je nepochybne ixiánsky artefakt primitívnej výroby, no jeho konštrukcia je taká úžasná, že vrhá nové svetlo na historickú epochu známu ako Diaspora. Ako sa dalo predpokladať, archív bol prakticky neviditeľný. Nachádzal sa totiž oveľa hlbšie, ako sme očakávali na základe mýtu z ústnych dejín, k tomu vyžaroval a zároveň pohlcovoval radiáciu, aby svoje okolie stimuloval k prirodzenému výzoru. Takáto mechanická miméza sama osebe nikoho neprekvapuje. Našich technikov však zaskočilo niečo iné: toto všetko bolo vyhotovené len a len pomocou najzákladnejších a skutočne primitívnych postupov.

Vidím na vás, že niektorých to nadchlo rovnako ako nás.

Sme presvedčení, že sa pozeráme na prvú ixiánsku guľu, nemiestnosť, z ktorej sa vyvinuli všetky takéto zariadenia. Ak aj nie je úplne prvá, sme

presvedčení, že musí byť jedna z prvých a tej prvej sa v princípe stopercentne vyrovná.

Je len pochopiteľné, že som vo vás vyvolala zvedavosť, a môžem vás ubezpečiť, že vás onedlho zoberieme na krátku prehliadku archívu. Chceli by sme vás iba požiadať, aby ste v archíve zachovali ticho, keďže naši technici a ďalší špecialisti ešte stále pracujú na lúštení záhad.

A tým sa dostávam k štvrtému bodu, ktorý azda predstavuje vrchol našich objavov. Ťažko sa dajú opísať pocity, s akými vás oboznamujem s ďalším pokladom z tohto náleziska, konkrétne zvukovými nahrávkami, ktoré podľa označenia vyhotovil Leto II. hlasom svojho otca Paula Muad'Diba. Keďže autentifikované nahrávky Božského imperátora sú uložené v archívoch Bene Gesseritu, ukážku našich nahrávok, ktoré vznikli pomocou starobylého systému mikrobubliny, sme zaslali Sesterstvu s formálnou žiadosťou, aby vykonalo porovnávaciu skúšku. Nepochybujeme, že nahrávky budú autentifikované.

Teraz teda láskavo venujte pozornosť preloženým úryvkom, ktoré sme vám rozдали pri vchode. Ospravedlňujem sa za ich značnú hmotnosť. Počula som, ako niektorí z vás na túto tému žartovali. Z dôvodov praktickej ekonómie sme použili obyčajný papier. Pôvodné zväzky obsahujú také malé znaky, že ich treba výrazne zväčšiť, aby sa dali čítať. Na vytvorenie reprintu obsahu jedného z originálov z riduliánskeho kryštálu by bolo potrebných vyše štyridsať zväzkov s písmom, ktoré práve držíte v rukách.

A teraz, ak sa nám zapne projektor... áno, zapol sa. Na plátno po vašej ľavej strane premietame časť pôvodnej strany. Pochádza z prvej strany prvého zväzku. Náš preklad sa nachádza na plátne vpravo. Rada by som vás upozornila na vnútorné dôkazy, na poetickú nadnesenosť slov aj na význam odvodený z prekladu. Štýl vyjadruje jednu osobnosť, ktorá je jasne identifikovateľná a úplne konzistentná. Sme presvedčení, že toto mohol napísať len ten, kto mal priamu skúsenosť so spomienkami predkov, ten, kto sa pokúšal sprostredkovať iným výnimočnú skúsenosť predchádzajúcich životov a robil to tak, aby ho mohli pochopiť aj tí, čo nemajú rovnaký dar.

A teraz sa pozrime na samotný obsah. Všetky odkazy sa zhodujú s tým, čo nás dejiny naučili o osobe, ktorá je podľa nášho názoru jediným kandidátom na autorstvo tohto záznamu.

Mimochodom, máme pre vás aj ďalšie prekvapenie. Dovolila som si pozvať k nám na pódium známu poetku Rebeth Vreebovú, aby prečítala prvú stranu z krátkej pasáže nášho prekladu. Zistili sme, že dokonca aj v preklade tieto slová pôsobia inak, keď sa čítajú nahlas. Chceli sme sa s vami podeliť o skutočne výnimočný poklad, ktorý sme objavili v týchto zväzkoch.

Dámy a páni, privítajte, prosím, Rebeth Vreebovú.

Z čítania Rebeth Vreebovej:

Ubezpečujem vás, že som kniha osudu.

Otázky sú moji nepriatelia. Lebo moje otázky explodujú! Odpovede odlietajú ako vystrašený krdel, zatemňujú oblohu mojich spomienok, pred ktorými sa nedá ujsť. Ani jedna odpoveď, ani jedna nie je dostatočná.

Aké prizmy blikajú, keď vojdem do strašného poľa svojej minulosti! Som úlomok rozbitého kremeňa v skrinke. Skrinka sa krúti, vrtí, chveje. Pohadzuje ma to sem a tam v búrke záhad. A keď sa skrinka otvorí, vraciam sa do súčasnosti ako cudzinec v nejakej primitívnej krajine.

Pomaly (pomaly, vravím) sa znovu učím svoje meno.

Ale to ešte neznamená poznať sám seba!

Tento človek s mojim menom, tento Leto, ktorý ako druhý nadobudol toto poslanie, nachádza v mojej mysli ďalšie hlasy, ďalšie mená a ďalšie miesta. Sľubujem vám (ako som už sľúbil), že reagujem len na jedno meno. Ak povieť Leto, ohlásim sa vám. Potvrdzuje to moju trvácnosť, vytrvalosť a ešte niečo:

To ja držím v rukách vlákna!

Všetky sú moje. Predstavím si nejakú tému – napríklad... muži, ktorí zomreli mečom – a okamžite uvidím celý ich masaker, každý obraz neporušený, každý ston, každú grimasu.

Radosti materstva, pomyslím si a už vidím pôrodné lôžka. Séria úsmevov bábätiok, hrkútanie nových generácií. Delím sa o prvé kroky batoliat a prvé víťazstvá mládeže. Obrazy sa sypú jeden na druhý, až napokon vidím iba rovnakosť a opakovanie.

„Nezasahuj,“ varujem sám seba. Kto môže poprieť hodnotu takýchto zážitkov, nesmiernu cenu poznania, cez ktoré vnímam každý nový prípad? Ach, lenže je to minulosť. Nechápete? Je to iba minulosť!

Dnes ráno som sa narodil v jurte na kraji konskej pláne v krajine na planéte, ktorá už neexistuje. Zajtra sa narodím ako niekto iný na odlišnom mieste. Ešte som si nevybral. No dnes ráno – ach, tento život! Len čo sa moje oči naučili zaostriť, obzrel som si slnečné lúče na udupanej tráve a uvidel som energických ľudí, ako sa venujú príjemným činnostiam svojich životov. Kam... ach, kam sa podela tá energia?

UKRADNUTÉ DENNÍKY

Traja ľudia, ktorí utekali na sever cez mesačné tieň v Zakázanom lese, boli od seba vzdialení takmer na pol kilometra. Posledný bežec v rade nemal ani sto metrov náskok pred D-vlkmi, ktoré ho prenasledovali. Zvieratá brechali a dychčali od nedočkavosti, ako to mali vo zvyku pri pohľade na korisť.

Prvý mesiac visel takmer priamo nad nimi, takže v lese bolo pomerne svetlo, a hoci sa nachádzal vo vyššie položených oblastiach Arrakis, stále tu vládlo teplo, čo zanechal sparný letný deň. Nočný vzduch z Poslednej púšte Saríru prinášal vôňu živice a vlhké výpary popadaného lístia. Vetrík z Kynesovho mora za Sarírom sem občas zavial náznak soli a rýb.

Iróniou osudu sa posledný bežec volal Ulot, čo vo fremenskom jazyku znamená „Milovaný oneskoreniec“. Ulot mal nízku postavu a sklony k tučnote, takže počas výcviku pred touto akciou si musel dávať mimoriadny pozor na stravu. Hoci sa mu na ich zúfalý útek podarilo schudnúť, tvár nestratila oblosť a veľké hnedé oči v tom pozostatku priveľkého tela pôsobili zraniteľne.

Ulotovi bolo jasné, že už nedokáže významne pridať. Dychčal a chrčal. Občas sa potkol. Ale nezavolať na svojich priateľov. Vedel, že by mu nemohli pomôcť. Všetci zložili tú istú prísahu a bolo im jasné, že im nepomôže nič okrem starých cností a fremenskej lojality. Platilo to, hoci všetko, čo kedysi Fremeni mali, dnes malo len povahu recitálov, ktoré rapkajú muzeálni Fremeni.

Práve vďaka fremenskej lojalite teraz Ulot mlčal, hoci si plne uvedomoval, že ho čaká záhuba. Bol to pekný prejav starobyľých vlastností a zároveň dosť poľutovaniahodný, keďže bežci čerpali vedomosti o cnostiach iba z kníh a legend ústnych dejín, ktoré potom napodobňovali. D-vlky uháňali už celkom blízko za Ulotom a ich obrovské sivé telá mali v pleciach takmer ľudskú výšku. Od nedočkavosti skákali a kňučali, hlavy mali zdvihnuté a oči upreté na mesiac odrážali postavu koristi.

Ulot sa ľavou nohou potkol o koreň stromu a takmer spadol. Dodalo mu to novú energiu. Nabral rýchlosť a vzdialil sa od svojich prenasledovateľov asi o jednu vlčiu dĺžku. Kmital ramenami. Hlasno dýchal otvorenými ústami.

D-vlky nezmenili tempo. Boli ako sivé tiene, ktoré sa mihali v silných zelených pachoch svojho lesa. Vedeli, že vyhrali. Ten pocit dôverne poznali.

Ulot sa znovu potkol. Zachytil sa však o stromček a bez dychu pokračoval v behu, nohy sa mu chveli a búrili proti takýmto požiadavkám. Už mu nezostávala energia na ďalší výbuch rýchlosti.

Veľká D-vlčica obehla Ulota z ľavej strany. Zvrtla sa a skočila mu do cesty. Obrovské tesáky roztrhli Ulotovi plece. Zapotácal sa, ale nespadol. K pachom lesa sa pridala aróma krvi. Menší samec ho schmatol za pravý bok a Ulot napokon s výkrikom spadol. To sa už naňho zosypala celá svorka a Ulotove výkriky v jedinom okamihu naveky stíchli.

D-vlky sa ani nepristavili, aby sa nažrali, hneď pokračovali v love. So sklonenými pyskami oňuchávali zem aj blúdiace vzruchové víry, hľadali teplú stopu dvoch zostávajúcich bežcov.

Ďalší bežec v poradí nosil meno Kwuteg, staré a ctihodné meno z Arrakis, meno z čias Duny. Jeho dávny predok slúžil v sieti Tabr ako majster destilmoru, ale to bolo niečo vyše tritisíc rokov stratené v minulosti, ktorej už mnohí neverili. Kwuteg bežal dlhými krokmi a jeho vysoké štíhle telo akoby sa dokonale hodilo práve na takúto námahu. Dlhé čierne vlasy mu spĺyvali dozadu a odhalovali ostré orlie črty. Rovnako ako jeho priatelia mal na sebe čierny bežecký úbor z natesno pletenej bavlny. Tkanina odhalovala pohyby zadku a šlachovitých stehien, hlboký a pravidelný rytmus jeho dýchania. Len tempo, ktoré bolo na Kwutega netypicky pomalé, prezrádzalo, že si zranil pravé koleno, keď zliezal z umelých útesov, ktoré obklopovali pevnosť Božského imperátora v Saríre.

Kwuteg počul Ulotove výkriky, náhle a veľavravné ticho, potom znovu brechot poľujúcej svorky D-vlkov. Pokúšal sa zabrániť svojej mysli, aby mu predostrela obraz ďalšieho priateľa, ktorého zavraždili Letove strážne príšery, ale predstavivosť sa s ním nepekne zahrala. Kwuteg si spomenul na kľatbu, nemiňal však dych na jej vyslovenie. Zostávala ešte šanca, že by mohol dobehnúť do bezpečia rieky Idaho. Kwuteg vedel, čo si o ňom

myslia jeho priatelia – dokonca aj Siona. Vždy bol známy ako konzervatívec. Už ako dieťa si šetril energiu na chvíle, keď sa to najviac počítalo, rozdeľoval si zásoby ako skupáň.

A tak teraz Kwuteg aj napriek poranenému kolenu zrýchлил. Vedel, že rieka už nie je ďaleko. Zranenie prešlo od bodavej bolesti k vytrvalému plameňu, ktorý mu spaľoval celú nohu a bok. Poznal hranice vlastnej vytrvalosti. Zároveň vedel, že Siona je v týchto chvíľach takmer pri vode. Bola z nich najrýchlejšia a niesla zapečatený balíček a v ňom veci, ktoré ukradli z pevnosti v Saríre. Kwuteg počas behu sústredil myšlienky na ten balíček.

Zachráň ho, Siona! Zachráň ho a potom ho ním znič!

Kwutegovi preniklo do vedomia nedočkávané kňučanie D-vlkov. Boli príliš blízko. Vedel, že im neunikne.

Ale Siona musí ujsť!

Riskol to a obzrel sa. Uvidel, že jeden z vlkov ho chce napadnúť z boku. Vo vedomí sa mu odtlačil vzorec ich útoku. Keď útočiaci vlk vyskočil, vyskočil aj Kwuteg. Od svorky ho teraz oddeľoval strom. Vrhol sa pod útočiaceho vlka, oboma rukami ho schmatol za zadnú nohu a okamžite sa zvierateľom rozohnal ako cepom, takže ostatné vlky sa rozprchlí. Kwuteg zistil, že vlk nie je taký ťažký, ako očakával, ba takmer uvítal zmenu činnosti, rozkrútil sa so svojou živou zbraňou ako derviš a dva vlky padli na zem s rozbitými lebkami. Nemohol však ustrážiť všetky strany. Na chrbát mu skočil štíhly samec, strčil ho do stromu a Kwutegovi vypadla živá zbraň z rúk.

„Bež!“ zakričal.

Svorka sa k nemu nahrnula a Kwuteg zaťal zuby do krku štíhleho samca. Hrzol, vkladal do toho každý gram svojho konečného rozhodnutia. Vľčia krv mu vystrekla na tvár a oslepila ho. Kwuteg ani netušil, kam sa kotúľa, nahmatol a schmatol ďalšieho vlka. Časť svorky sa rozpadla na štekajúci rozvírený dav, niektoré jedince útočili na vlastných ranených. Väčšina svorky sa však naďalej sústreďovala na korisť. Kwutegovi sa z oboch strán zaryli do hrdla zuby.

Aj Siona počula Ulotov výkrik, potom veľavravné ticho, za ktorým nasledoval nový štekot svorky, keď vlky pokračovali v prenasledovaní. Zmocnil sa jej taký hnev, až si pomyslela, že istotne exploduje. Ulota do tejto misie vybrali vďaka jeho analytickým schopnostiam, vďaka tomu, že dokázal na základe malých častí uvidieť celok. Práve Ulot vytiahol z ruksaku neodmysliteľnú lupu a preskúmal dva zvláštne zväzky, ktoré získali spolu s architektonickými plánmi Citadely.

„Podľa mňa je to nejaká šifra,“ vyhlásil vtedy Ulot.

A Radi, chudák Radi, ktorý z ich tímu zomrel ako prvý... Radi povedal: „Nemôžeme si dovoliť nieť ešte ťažšiu korisť. Odhod' ich.“

Ulot sa ohradil: „Nikto by takto starostlivo neukrýval bezvýznamné veci.“
Kwuteg sa pridala k Radimu: „Prišli sme sem po plány Citadely a máme ich. Toto je príliš ťažké.“

Ale Siona súhlasila s Ulotom. „Ja ich odnesiem.“

To ukončilo ich hádku.

Chudák Ulot.

Všetci vedeli, že je najhorší bežec v tíme. Ulot bol vo väčšine vecí pomalý, ale jeho prenikavá myseľ to vynahradzovala.

Je spoľahlivý.

Áno. Ulot bol spoľahlivý.

Siona ovládla hnev a energiu z neho využila na zrýchlenie tempa. V mesačnom svite sa okolo nej mihali stromy. Vošla do tej priepasti bez času, akú ponúka beh, do priepasti, kde boli len jej vlastné pohyby a jej vlastné telo robilo to, na čo bolo navyknuté.

Keď bežala, muži ju považovali za krásnu. Siona to vedela. Dlhé tmavé vlasy mala pevne zopnuté, aby jej nelietali vo vetre. Kwutegovi raz vynadala do bláznov, keď odmietol napodobniť jej štýl.

Kde je Kwuteg?

Jej vlasy boli iné ako Kwutegove. Mali tmavohnedý odtieň, aký sa občas zamieňa za čiernu, no neboli skutočne čierne, vôbec nie také, ako mal Kwuteg.

Ako sa to občas stáva, jej črty kopírovali črty dávno zosnulého predka: jemný ovál s výraznými ústami, sústredené oči nad malým nosom. Telo mala po rokoch behania chudé a šlachovité, ale mužom okolo nej vysielalo silné sexuálne signály.

Kde je Kwuteg?

Vlčia svorka stíchla a to Sionu znepokojilo. Urobili to už predtým, keď zabili Radiho. A bolo to rovnaké, keď dostali Setusa.

Povedala si, že ticho môže znamenať aj niečo iné. Aj Kwuteg bol tichý... a odolný. Nezdalo sa, že by ho zranenie kolena veľmi trápilo.

Siona pocítila bolesť v hrudi, vedela, že sa blíži lapanie po dychu, ktoré dobre poznala z dlhých kilometrov tréningu. Pod tenkým čiernym bežeckým úborom jej po tele bez prestania stekal pot. Vysoko na chrbte mala upevnený ruksak so vzácnym obsahom zabezpečeným pred vodou z rieky. Predstavila si poskladané architektonické plány Citadely.

Kde Leto schováva zásoby korenia?

Určite niekde v Citadele. Inak to byť nemôže. V plánoch bude niečo, čo ich privedie na stopu. Melanžové korenie, po ktorom túžil Bene Gesserit, Gilda aj všetci ostatní... taká korisť rozhodne stála za toto riziko.

A ešte tie dva záhadné zväzky. Kwuteg mal v jednom pravdu. Riduliánsky krištáľový papier bol ťažký. Ale Siona sa nadchla rovnako ako Ulot. V tých šifrovaných riadkoch sa skrývalo niečo dôležité.

V lese za ňou sa ozvalo ďalšie nedečakavé kňučanie vlkov.

Bež, Kwuteg! Bež!

Tesne pred sebou uvidela pomedzi stromy široký vyklčovaný pás pôdy, za ktorým sa vinula rieka Idaho. Za čistinou sa zamihotal jas mesiaca na vode.

Bež, Kwuteg!

Túžila po nejakom zvuku od Kwutega, po akomkoľvek zvuku. Z tých jedenástich, ktorí bežali na začiatku, už zostali len dvaja. Deviati zaplatili za túto misiu životom: Radi, Aline, Ulot, Setuse, Inineg, Onemao, Hutye, Memar a Oala.

Siona si postupne vyvolala v mysli ich mená a ku každému pridala tichú modlitbu k starým bohom, nie k tomu novému, k tyranovi Letovi. Modlila sa najmä k šaj-hulúдови.

„Modlím sa k šaj-hulúдови, ktorý žije v piesku.“

Náhle sa vynorila z lesa, bola na pruhu vykosenej trávy pri rieke, ktorú osvetľoval mesačný svit. Priamo pred ňou sa tiahol úzky pás brehu, voda ju volala. Breh sa na pozadí mastnej hladiny strieborne jagal.

Z lesa sa ozval hlasný výkrik a Siona takmer zaváhala. Medzi zúrivými vlčími hlasmi spoznala ten Kwutegov. Kwuteg na ňu zavolať, neoslovil ju, ale to jedno slovo obsahovalo ich nekonečné rozhovory – posolstvo smrti a života.

„Bež!“

Hlasy svorky prerástli do chaotického štekotu, ale Kwuteg sa už nezval. Siona vedela, ako Kwuteg využíva svoju poslednú životnú energiu.

Zdržiava vlky, aby jej pomohol ujsť.

Poslúchla Kwutegov výkrik, vrhla sa na breh rieky a strmhlav skočila do vody. Rieka jej po horúčave z behu spôsobila mrazivý šok. Na chvíľu ju dezorientoval a ona stratila koncentráciu, pokúšala sa plávať a chytiť dych. Drahocenný ruksak sa vznášal na hladine a udieral jej do temena.

Rieka Idaho tu nebola široká, nemerala viac než päťdesiat metrov. Vytvarovala mierny meander s piesočnými brehmi lemovanými koreňmi a zvažujúcimi sa zrázmi s hustými trstinami a trávou, kde voda odmietala zostať v rovných líniiach, ktoré navrhli Letovi stavitelia. Sionu posilňovalo vedomie, že D-vlkom bolo vštepené, aby vždy zastali pred vodou. Ich územie malo jasne vytýčené hranice, na tejto strane ich tvorila rieka a na druhej strane púštny val. Posledných pár metrov však aj tak radšej preplávala pod hladinou, vynorila sa až v tieni strmého brehu a tam sa kradmo obzrela.

Vlčia svorka stála v rojnici na brehu, ale jeden vlk zišiel k vode. Nahol sa dopredu, predné laby mal takmer v prúde. Siona počula, ako kňučí.

Vedela, že ju vlk uvidel. Bola si tým istá. D-vlky boli známe prenikavým

zrakom. Medzi predkami Letových lesných strážcov boli aj bystrozraké chrty a Leto vyšľachtil D-vlky práve kvôli ich maximálne funkčným očiам. Rozmýšľala, či by vlky predsa len nemohli prelomiť vodné tabu, ktoré im bolo vštepené. Lovili predovšetkým zrakom. Ak ten jeden odvážlivec na brehu rieky vojde do vody, ostatní ho možno budú nasledovať. Siona zadržala dych. Cítila, ako na ňu dolieha únava. Absolvovali takmer tridsať kilometrov, z toho poslednú etapu s D-vlkmi v päťách.

Vlk na brehu ešte raz zakňučal, potom skočil naspäť k svojim druhom. Na akýsi nečujný signál sa všetky zvieratá obrátili a odbehli do lesa.

Siona vedela, kam pôjdu. D-vlky mali dovolené zožrať všetko, čo uštvali v Zakázanom lese. Všetci to vedeli. Preto sa po lese túlili vlky – strážcovia Saríru.

„Za toto ešte zaplatíš, Leto,“ zašepkala. Jej hlas znel ticho, pripomínal šum vody v trstí tesne za jej chrbtom. „Zaplatíš za Ulota, za Kwutega aj za ostatných. Zaplatíš.“

Jemne sa odrazila a plavila sa s prúdom, až kým chodidlami nezavadila o dno pri úzkom brehu. Spomalená od vyčerpania vyšla z vody a skontrolovala, či hermeticky uzavretý obsah ruksaku nezvlhol. Uzáver bol neporušený. Chvíľu naň v mesačnom svite uprene hľadela, potom sa ponad riekou zadívala na stenu, ktorú tvoril les.

Draho zaplatili. Jej desať milovaných priateľov.

V očiach sa jej zaligotali slzy, ale mala v sebe gény starobyľých Fremenov a tých kvapiek bolo len pár. Výprava cez riekku, priamo cez les, zatiaľ čo vlky strážili severné hranice, potom cez Poslednú púšť Saríru a cez opevnenie Citadely – to všetko už teraz v jej mysli pôsobilo ako sen... dokonca aj útek pred vlkami, ktorý očakávala, lebo bolo jasné, že hliadkujúca svorka skríži cestu votrelcom a bude striehnuť... všetko to pôsobilo ako sen. Bola to minulosť.

Ona unikla.

Zavrela ruksak so zapečateným balíčkom a znovu si ho priplla na chrbát.

Prerazila som tvoju obranu, Leto.

Siona sa na chvíľu zamyslela nad záhadnými zväzkami. Bola presvedčená, že v týchto šifrovaných riadkoch je ukryté čosi, čo otvorí cestu jej pomste.

Zničím ťa, Leto!

Žiadne „Zničíme ťa!“ To nebol Sionin štýl. Urobí to sama.

Obrátila sa a zamierila k sadom za pokoseným brehom rieky. Počas chôdze zopakovala svoj sľub a nahlas k nemu pripojila starú fremenskú formulku, ktorá sa končila jej celým menom:

„Preklína ťa Siona Ibn Fuad al-Seyefa Atreidesová, Leto. Za všetko raz zaplatíš!“

Úryvok zo *zvázkov, ktoré sa našli v Dár-es-Baláte a preložila ich Hadi Benottová*:

Narodil som sa ako Leto Atreides pred vyše tritisíc rokmi, ak to počítam od chvíle, keď píšem tieto slová. Môj otec bol Paul Muad'Dib. Moja matka bol jeho fremenská manželka Chani. Moja stará mama z matkinej strany bola Farúla, vychýrená fremenská bylinkárka. Moja stará mama z otcovej strany bola Jessica, výsledok benegesseritského kríženia, ktorého cieľom bolo dospieť k mužskému potomkovi so schopnosťami Ctihodných matiek Sesterstva. Môj starý otec z otcovej strany bol Liet-Kynes, planétológ, ktorý zorganizoval ekologickú premenu Arrakis. Môj starý otec z otcovej strany bol Leto Atreides, potomok starogréckeho rodu.

Ale dosť už o rodokmeni!

Môj starý otec z otcovej strany zomrel ako mnoho ctihodných starých Grékov, keď sa pokúšal zabiť svojho smrteľného nepriateľa, starého baróna Vladimíra Harkonnena. Obaja teraz dosť nepokojne spočívajú v mojich spomienkach na predkov. Dokonca ani môj otec nenašiel pokoj. Urobil som to, čoho sa obával, a ešte aj jeho tieň teraz musí znášať dôsledky.

Lenže to všetko si vyžaduje Zlatá cesta. Pýtate sa, čo je Zlatá cesta? Je to prežitie ľudstva, nič viac a nič menej. Pre nás, ktorí máme dar jasnozrivosti, pre nás, ktorí poznáme nástrahy v našich ľudských budúcnostiach, to bola vždy svätá povinnosť.

Prežitie.

To, aké z toho máte pocity – vaše drobné trápenia a radosti, dokonca aj vaše agónie a extázy –, nás málokedy zaujíma. Môj otec mal túto schopnosť. Ja ju mám tiež, ale ešte vo väčšej miere. Opakovane dokážeme nazeráť cez závoje času.

Táto planéta Arrakis, z ktorej riadim svoje multigalaktické Impérium, už nie je taká, aká bývala v časoch, keď sme ju poznali ako Dunu. V tom čase pokrývala celú planétu len a len púšť. Teraz z púšte zostala iba táto malá oblasť, môj Sarír. Obrovské piesočné červy sa už voľne netúlajú v piesčinách a nevyrábajú korenie melanž. Korenie! Duna bola vtedy významná len ako zdroj melanže, jej jediný zdroj. Aká úžasná látka! Nijakému laboratóriu sa ju nepodarilo duplikovať. A je to najcennejšia substancia, akú kedy ľudstvo objavilo.

Bez melanže, ktorá vyvoláva lineárnu jasnozrivosť navigátorov Gildy, ľudia prekonávajú parseky vesmíru iba slimačím tempom. Bez melanže by Bene Gesserit nemohol obdarit hovorkyne pravdy alebo Ctihodné matky ich schopnosťami. Bez melanže, ktorá predlžuje život, by ľudia žili a zomierali podľa starej miery – nežili by dlhšie než zhruba sto rokov.

Teraz sa už melanž nachádza iba v Gilde a v skladoch Bene Gesseritu, niečo málo vlastní veľkorody a potom je tu ešte moja obrovská zásoba, po ktorej všetci túžia. Ako radi by mi ju vyrabovali! Ale neodvážia sa. Vedia, že by som ju radšej zničil, než by som sa jej mal vzdať.

Nie. Prichádzajú s klobúkom v ruke a prosia ma o melanž. A ja ju dávam za odmenu a odopieram ju za trest. Ako to len nenávidia!

Hovorím im, že je to moja mimoriadna moc. Je to môj dar.

Ten dar mi umožňuje udržiavať mier. Zažili vyše tri tisícročia Letovho mieru. Je to vynútený pokoj, aký ľudstvo pred mojou nadvládou poznalo len občas, v krátkych obdobiach. Ak ste na to náhodou pozabudli, dôkladne si preštudujte všetko o Letovom mieri tu, v mojich denníkoch.

Toto rozprávanie som začal v prvom roku svojho správcovstva, v prvých mukách mojej premeny, keď som bol stále najmä človekom, dokonca aj viditeľne. Pokožka piesočných pstruhov, ktorú som prijal (a môj otec odmietol) a ktorá mi obrovsky zvýšila silu a v podstate mi poskytla imunitu proti konvenčným útokom a starnutiu, vtedy pokrývala stále rozpoznateľne ľudskú postavu: dve nohy, dve ruky, ľudskú tvár lemovanú zvinutými záhybmi piesočného pstruha.

Ach, tá tvár! Stále ju mám – jedinú ľudskú pokožku, ktorú ukazujem vesmíru. Zvyšok môjho tela zostal pokrytý prepojenými telami tých maličkých piesočných vektorov, z ktorých sa jedného dňa môžu stať obrovské piesočné červy.

A aj sa nimi stanú... jedného dňa.

Často rozmýšľam nad svojou záverečnou premenou, nad tým, ako sa podobá smrti. Viem, akým spôsobom musí nastať, ale neviem, kedy nastane, ani nepoznám ďalšie postavy toho deja. To je jediné, čo nemôžem vopred vedieť. Viem iba to, či Zlatá cesta pokračuje alebo sa končí.

Kým zaznamenávam tieto slová, Zlatá cesta pokračuje a aspoň to mi dáva istú spokojnosť.

Už necítim, ako mi riasnice piesočného červa skúmajú telo, ako uzatvárajú vodu môjho tela do svojich placentových bariér. Teraz sme v podstate jedno telo, oni a ja, moja pokožka a ja sme silou, ktorá hýbe celkom... väčšinou.

Keď vznikajú tieto riadky, celok by sa dal považovať za odporný. Som tým, čo by sa dalo nazvať predčervie štádium. Moje telo je dlhé asi sedem metrov a v priemere meria niečo vyše dvoch metrov, na väčšine dĺžky je vrúbkované, na jednom konci sa vo výške človeka nachádza moja atreidesovská tvár a tesne pod ňou vyčnievajú ruky (stále jednoznačne ľudské). A čo moje nohy? Nuž, atrofovali. V podstate sú z nich len plutvy a presunuli sa do zadnej časti môjho tela. Celý vážim približne päť starých ton. Uvádzam tu takéto údaje, lebo viem, že budú z historického pohľadu zaujímavé.

Ako sa s takouto hmotnosťou pohybujem? Väčšinou na kráľovskom voze, ktorý je ixiánskej výroby. Šokovalo vás to? Ludia na Ixiánov pozerali so strachom a nenávisťou, nenávideli ich a báli sa ich dokonca ešte viac, než sa báli a nenávideli mňa. Známe nebezpečenstvo je lepšie ako neznáme. A ktohovie, čo by mohli Ixiáni vyrobiť alebo vymyslieť? Kto to vie?

Ja rozhodne nie. Nie všetko.

Pociťujem však k Ixiánom určitý súcit. Tak veľmi veria svojich technológiám, svojej vede, svojim strojom. Keďže veríme (bez ohľadu na kontext), ja a Ixiáni sa navzájom chápeme. Vyrábajú pre mňa mnohé zariadenia a myslia si, že si tým zaslúžia moju vďaku. Aj slová, ktoré teraz čítate, vytlačil ixiánsky prístroj, volá sa diktateľ. Ak formulujem svoje myšlienky v určitom režime, aktivuje sa diktateľ. Stačí, ak v tomto režime rozmýšľam, a slová sa samy tlačia na háčky z riduliánskeho kryštálu, ktoré majú hrúbku jednej molekuly. Občas si objednávam aj výtlačky na menej trvanlivom materiáli. Dva výtlačky tohto druhého typu mi ukradla Siona.

No nie je fascinujúca, táto moja Siona? Keď pochopíte, aká je pre mňa dôležitá, možno dokonca zapochybujete, či by som ju bol naozaj nechal zomrieť v lese. Nepochybujte o tom. Smrť je veľmi osobná vec. Málokedy do nej zasahujem. Nikdy nie v prípade človeka, ktorého treba podrobiť skúške tak, ako je to nutné u Siony. Mohol by som ju nechať umrieť v hociktorom štádiu. Napokon, nového kandidáta by som dokázal vychovať veľmi rýchlo, aspoň z toho pohľadu, ako ja vnímam čas.

Lenže Siona fascinuje dokonca aj mňa. Pozoroval som ju tu v lese. Pozoroval som ju cez wan prístroje a rozmýšľal som, prečo som vôbec neočakával túto misiu. Ale Siona je... Siona. Preto som nepodnikol nijaké kroky, aby som zastavil svoje vlky. Nebolo by to správne. D-vlky sú len pokračovaním môjho cieľa a mojím cieľom je byť najväčším predátorom, aký kedy žil.

– *Letove denníky*

Nasledujúci krátky dialóg pochádza z rukopisného zdroja, ktorý sa označuje ako „Welbecký fragment“. Jeho predpokladanou autorkou je Siona Atreidesová. Účastníkmi sú Siona a jej otec Moneo, ktorý bol (ako nám vravia všetci historici) majordómus a hlavný pobočník Leta II. Pochádza z čias, keď bola Siona ešte adolescentka a otec ju navštívil v jej izbe v Škole Rybích hovorkýň vo Sviatočnom meste Onn, hlavnom populačnom centre planéty, ktorá je teraz známa ako Rakis. Podľa iden-

tifikačných dokumentov rukopisu Moneo navštívil dcéru tajne, aby ju varoval, že jej hrozí záhuba.

SIONA: Ako si s ním tak dlho prežil, otec? Zabíja tých, ktorí sú mu blízki. Všetci to vedia.

MONEO: Nie! Mýliš sa. Nikoho nezabíja.

SONIA: Nemusíš mi o ňom klamať.

MONEO: Myslím to vážne. Nikoho nezabíja.

SIONA: Ako potom vysvetlíš tie známe úmrtia?

MONEO: Zabíja ich Červ. Červ je Boh. Leto žije v lone Boha, ale nikoho nezabíja.

SIONA: Ako to, že stále prežívaš?

MONEO: Dokážem rozoznať Červa. Vidím ho v jeho tvári a v jeho pohyboch. Viem, keď sa približuje šaj-hulúd.

SIONA: On nie je šaj-hulúd!

MONEO: Tak volali Červa za fremenských čias.

SIONA: Čítala som o tom. Ale on nie je Boh púšte.

MONEO: Mlč, ty bláznivé dievčisko! O týchto záležitostiach nič nevieš.

SIONA: Viem, že si zbabelec.

MONEO: Ach, vieš primálo. Nikdy si nestála tam, kde stojím ja, a nevidela si to v jeho očiach, v pohyboch jeho rúk.

SIONA: Čo robíš, keď sa blíži Červ?

MONEO: Odídem.

SIONA: To je predvídavé. S určitosťou vieme, že zabil deviatich Duncanov Idahov.

MONEO: Vravím ti, že on nikoho nezabíja!

SIONA: Aký je v tom rozdiel? Leto alebo Červ, teraz sú jedno telo.

MONEO: Ale sú to dve rôzne bytosti – imperátor Leto a Červ, ktorý je Boh.

SIONA: Ty si šialenec!

MONEO: Možno. Ale slúžim Bohu.